

Trương Hán Siêu

Bạch Đằng giang phú

Bản dịch của Đông Châu

(Khảo về địa-dư và lịch-sử tỉnh Quảng-Yên (Nam-phong tạp-chí, tập XIV số 8, tháng 6-1924).)

Khách có kẻ: Chèo bẻ bơi trắng, buồm mây giang, gió. Sớm ngọn Tương kia, chiều hang Vũ nọ. Vùng vẫy Giang, Hồ: tiêu dao Ngô, Sở. Đi cho biết đây, đi cho biết đó. Chằm Vân-mộng chứa ở trong kho tư-tưởng, đã biết bao nhiêu, mà cái trí khí tứ phương, vẫn còn hăm hở!

Mới học thói Tử-trương: bốn bề ngao du. Qua cửa Đại-than sang bến Đông-triều, đến sông Bạch-Đằng, đứng đỉnh phiến-chu. Trắng xóa sông kênh muôn dặm, xanh rì dặng ác một màu. Nước trời lộn sắc, phong cảnh vừa thu. Ngàn lau quanh cỗi, bến lách đìu-hiu. Giáo gậy đầu sông, cốt khô đầy gò. Ngậm ngùi đứng lắng ngắm cuộc sống phù du. Thương kẻ anh hùng đâu vắng tá, mà đây dấu vết hãy còn lưu.

Kia kia, bến sông, phu lão người đâu. Lợm trong bụng ta, chứng có sờ cầu. Hoặc gậy trống trước, hoặc thuyền bơi sau. Vái tạ mà thừa rằng: Đây là chỗ chiến địa vua Trần bắt giặc Nguyên, và là nơi cố-châu của vua Ngô phá quân Lưu đây.

Đương khi: muôn đội thuyền bày, hai quân giáo chỉ. Gươm tuốt sáng lòa, cờ bay đỏ khí! Tướng Bắc quân Nam đôi bên đối lữ. Đã nổi gió mà bay mây, lại kinh

thiên mà động địa. Kìa quân Nam-Hán nó mưu sâu, nọ Hồ-Nguyên có sức khỏe.
Nó bảo rằng: phen này đập đổ nước Nam, tướng chừng có dễ.

May sao: Trời giúp quân ta, mây tan trận nó, khác nào như quân Tào Tháo bị vỡ ở sông Xích-bích khi xưa, giặc Bồ Kiên bị tan ở bến Hợp-phù thuở nọ. Ấy cái nhục tày trời của họ, há những một thời, mà cái công tái tạo của ta lưu danh thiên cổ.

Tuy vậy, từ thuở có trời có đất, vẫn có giang-san. Trời đặt ra nơi hiểm-trở, người tính lấy cuộc tồn-an. Hội này bằng hội Mạnh-tân, như vương-sự họ Lã; trận nào bằng trận Dung-thủy, như quốc sĩ họ Hàn. Kìa trận Bạch-Đằng này mà đại-thắng, bởi chưng Đại-vương coi thế giặc nhàn. Tiếng thơm còn mãi, bia miệng hao mòn. Nhớ ai sa giọt lệ, hổ mình với nước non!

Rồi vừa đi vừa hát rằng:

Sông Đằng một dải dài ghê!

Cuồng to sóng lớn dồn về biển Đông.

Trời Nam sinh kẻ anh hùng.

Tăm kênh yên lặng, non sông vững-vàng

Khách vừa đi vừa hát rằng:

Vua Trần hai vị Thánh-quân.

Sông kia còn dấu tủy trần giáp-binh

Nghìn xưa gấm cuộc thắng-bình.

Tài đâu đất hiểm, bởi mình đức cao.

